



## GHIDUL ALEGĂTORULUI DIN ROMÂNIA ALEGEREA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE DIN 10 Iunie 2012

### Care sunt autoritățile administrației publice locale pentru care se organizează alegeri în data de 10 iunie 2012?

- Vor avea loc alegeri pentru:
  - consiliile locale;
  - consiliile județene;
  - primari;
  - președinți ai consiliilor județene.

În municipiul București sunt alegeri pentru:

- consiliile locale ale sectoarelor;
- consiliul general al Capitalei;
- primarii sectoarelor;
- primarul general al municipiului București.

Alegătorul primește 4 buletine de vot.

- Consiliile locale și consiliile județene se aleg pe circumscripții electorale, pe baza scrutinului de listă, potrivit principiului reprezentării proporționale.
- Primarii comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor Municipiului București și primarul general al Municipiului București, precum și președinții consiliilor județene se aleg pe circumscripții electorale, prin scrutin uninominal.

### Cine are drept de vot ?

- Au drept de vot cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani, inclusiv cei care împlinesc această vârstă în ziua alegerilor.
- Cetățenii Uniunii Europene care au domiciliul sau reședința în România.

### NU AU DREPT DE VOT:

- Debili sau alienații mintal puși sub interdicție.
- Persoanele lipsite de drepturile electorale, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

### Cine poate candida ?

- Cetățenii români cu drept de vot care au împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani au dreptul de a fi aleși consilieri, primari sau președinți ai consiliilor județene.
- Cetățenii Uniunii Europene care au domiciliul sau reședința în România au dreptul de a fi aleși numai în funcția de consilier local și consilier județean.

## **ATENȚIE !**

- **Cetățenii români pot candida numai dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice potrivit art. 40 alin. (3) din Constituția României.**
- **Pot candida numai persoanele care au domiciliul pe teritoriul unității administrativ – teritoriale în care urmează a fi alese.**

## **NU POT FI ALEȘI:**

- Judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică.
- Debili sau alienații mintal puși sub interdicție.
- Persoanele lipsite de drepturile electorale, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

## **Tipuri de liste electorale**

### Lista electorală permanentă

- Lista electorală permanentă cuprinde: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare, precum și o rubrică destinată semnăturii alegătorului.
- Cetățenii au dreptul să verifice înscrierile făcute în listele electorale permanente și să facă în scris întâmpinări împotriva omisiunilor, înscrierilor greșite sau oricăror erori din liste pe care să le depună la primar în vederea soluționării.
- Primarii asigură condițiile necesare consultării de către alegători a copiilor de pe listele electorale permanente, atât la sediul primăriei, cât și la sediul secției de votare.
- Orice neconcordanță între lista electorală permanentă și copia listei electorale permanente se soluționează de către primar.

### Lista electorală suplimentară

- La cererea cetățenilor cu drept de vot care și-au stabilit cu cel puțin 3 luni înaintea scrutinului reședința în circumscripția electorală în care au loc alegeri, aceștia sunt înscriși de către primar în lista electorală suplimentară, pe baza actului de identitate.
- În cazul în care alegătorul își schimbă domiciliul în altă circumscripție electorală după înaintarea copiei de pe lista electorală permanentă la biroul electoral al secției de votare, acesta este înscris în lista electorală suplimentară de către președintele biroului electoral al secției de votare respective în ziua alegerilor, pe baza cărții de identitate provizorii.
- În lista electorală suplimentară sunt trecuți și cetățenii Uniunii Europene care au fost omiși din lista electorală complementară, precum și alegătorii care nu se regăsesc în lista electorală permanentă și care, prezentându-se la vot, fac dovada că au domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective.
- În lista electorală suplimentară sunt înscriși și președintele, și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și personalul tehnic auxiliar și personalul însărcinat cu menținerea ordinii.

## Listele electorale complementare

- Cuprind pe toți cetățenii Uniunii Europene cu drept de vot care se află în evidențele Oficiului Român pentru Imigrări și au domiciliul sau reședința în localitatea pentru care se întocmește lista. Primarii, împreună cu formațiunile teritoriale ale Oficiului Român pentru Imigrări realizează copii ale listelor complementare. Un exemplar este pus la dispoziția alegătorilor pentru consultare. Orice neconcordanță între lista electorală complementară și copia întocmită se sesizează și se soluționează de către primar pe baza datelor cuprinse în lista electorală complementară.
- Cetățenii Uniunii Europene cu drept de vot care au domiciliul sau reședința în circumscripția electorală în care au loc alegeri și nu se află în evidențele Oficiului Român pentru Imigrări sunt înscrși, la cerere, de către primar pe baza unui document care le atestă identitatea și a unui document care atestă adresa la care locuiesc.

## Unde votăm ?

- Dreptul de vot se exercită numai în comuna, orașul, municipiul sau subdiviziunea administrativ –teritorială a municipiului în care alegătorul își are domiciliul.
- Alegătorii votează numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea potrivit delimitării făcute și unde sunt înscrși în copia de pe listele electorale permanente, în copia de pe listele electorale complementare sau în lista suplimentară întocmită de primar.
- Votează la secția de votare în a cărei rază își au domiciliul cetățenii români cu drept de vot omiși din copia de pe lista electorală permanentă care se prezintă la vot și fac dovada, cu actul de identitate, că domiciliază în raza secției de votare respective. Aceștia sunt înscrși în lista electorală suplimentară întocmită de președintele biroului electoral al secției de votare.
- Președintele și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și personalul tehnic auxiliar și personalul însărcinat cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își îndeplinesc atribuțiile, dacă domiciliază în unitatea administrativ-teritorială pentru care se votează la secția respectivă. Aceștia trebuie să fie înscrși de către președintele biroului electoral al secției de votare în lista electorală suplimentară și trebuie să fie radiați din copia de pe lista electorală permanentă existentă la secția de votare în a cărei rază domiciliază, la solicitarea președintelui biroului electoral al secției de votare.
- Cetățenii cu drept de vot, care și-au stabilit reședința într-o altă unitate administrativ-teritorială cu cel puțin 3 luni înaintea datei alegerilor, își pot exercita dreptul de vot în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

### **ATENȚIE !**

- **Un alegător este înscris numai într-o singură listă electorală.**
- **La aceeași secție de votare, alegătorii votează pentru consiliul local, consiliul județean, pentru primar și pentru președintele consiliului județean.**
- **În Municipiul București, la aceeași secție de votare, alegătorii votează pentru consiliul local al sectorului, pentru primarul sectorului, pentru Consiliul General al Municipiului București, precum și pentru primarul general al Municipiului București.**

## Când votăm ?

- Data alegerilor: 10 iunie 2012.
- Votarea începe la ora 7,00 și se încheie la ora 21,00.
- La ora 21,00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea sălii unde se votează.

## Care sunt actele de identitate necesare pentru a vota ?

- Alegătorul trebuie să prezinte actul de identitate membrilor biroului electoral al secției de votare.

*Prin act de identitate se înțelege:*

- cartea de identitate;
- cartea de identitate provizorie;
- buletinul de identitate;
- pașaportul diplomatic sau de serviciu aflate în termenul de valabilitate;
- carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor școlilor militare.

- Cetățenii Uniunii Europene își pot exercita dreptul de vot pe baza oricărui document valabil care le atestă identitatea.

- Alegătorul cetățean al Uniunii Europene care își schimbă adresa la care locuiește în altă circumscripție electorală după ce a fost înaintată copia de pe lista electorală complementară la biroul electoral al secției de votare își exercită dreptul de vot în baza:

- *oricărui document valabil de identitate însoțit de certificatul de înregistrare care atestă noua adresă*

sau

- *cartea de rezidență permanentă ori permisul de ședere permanentă care atestă adresa anterioară, însoțit de o adeverință eliberată de formațiunea teritorială competentă a Oficiului Român pentru Imigrări, care atestă adresa actuală.*

- În vederea exercitării dreptului de vot, cetățeanul Uniunii Europene aflat în situația prezentată mai sus, poate adresa primarului o cerere, însoțită de unul dintre următoarele documentele, pentru a fi înscris în lista suplimentară:

- acte încheiate în condițiile de validitate prevăzute de legislația română în vigoare, privind titlul locativ, respectiv contractul de vânzare-cumpărare, contractul de închiriere și altele;*
- declarația scrisă a găzduitorului, persoană fizică sau juridică, de primire în spațiu, însoțită de unul dintre documentele prevăzute la lit. a);*
- declarația pe propria răspundere a solicitantului, însoțită de nota de verificare a polițistului de ordine publică, prin care se certifică existența unui imobil, faptul că solicitantul locuiește efectiv la adresa declarată, pentru persoana fizică ce nu poate prezenta documentele prevăzute la lit. a) și b);*
- documentul eliberat de primărie, din care să rezulte că solicitantul figurează înscris în Registrul agricol, pentru mediul rural.*

### Care sunt etapele votării ?

- a) Accesul alegătorilor în sala de votare are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor de vot.
- b) Fiecare alegător prezintă actul de identitate biroului electoral al secției de votare care după verificarea înscrierii în lista electorală îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea „VOTAT”.
- c) Alegătorii votează separat, în cabine închise și aplică ștampila cu mențiunea „VOTAT” înăuntrul patruleterului care cuprinde lista de candidați sau numele candidatului pe care îl votează.
- d) După ce au votat, alegătorii îndoiesc buletinele de vot astfel încât pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă.
- e) Ștampila cu mențiunea „VOTAT” se restituie președintelui, care o aplică pe actul de identitate al alegătorului, menționând și data scrutinului. În cazul în care alegătorul votează în baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea „VOTAT” și data scrutinului.

### ATENȚIE !

- În cazul în care buletinul de vot se deschide astfel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre acest incident în procesul verbal al operațiunilor de votare.
- Îndoirea greșită a buletinului de vot NU ATRAGE NULITATEA VOTULUI, DACĂ SECRETUL VOTULUI ESTE ASIGURAT.

### Cine are acces în cabina de vot ?

PREZENȚA ORICĂREI PERSOANE ÎN CABINELE DE VOT, ÎN AFARA CELEI CARE VOTEAZĂ, ESTE INTERZISĂ.

- Alegătorul care din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, *nu poate să voteze singur* are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Însoțitorul *nu poate fi ales din rândul persoanelor care candidează în circumscripția în a cărei rază teritorială se află secția de votare respectivă*
- Președintele secției de votare poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să *nu se prelungească nejustificat*.

### Cine poate vota prin intermediul urnei speciale ?

- Pentru alegătorii netransportabili din cauză de boală sau invaliditate, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, ca o echipă formată din cel puțin doi membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT" și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea.
- Votarea se face numai pe baza unui extras întocmit personal de președintele biroului electoral de pe copia listei electorale permanente, copia listei electorale complementare sau a listei suplimentare existente la secția respectivă. Lista se semnează de președinte și se ștampilează, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secție.

- Persoanele reținute sau deținute în baza unui mandat de arestare preventivă, în măsura în care se solicită această modalitate de vot.

### **ATENȚIE !**

- **În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare.**
- **Pot vota numai persoanele care domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective și numai dacă se asigură secretul votului.**

### **Ce buletine de vot sunt declarate nule ?**

- Buletinele de vot pe care nu a fost aplicată ștampila de control a secției de votare
- Buletinele de alt model decât cel legal aprobat
- Buletinele pe care nu a fost aplicată ștampila „VOTAT”
- Buletinele pe care este aplicată ștampila „VOTAT” pe mai multe patruleterare

**BULETINELE DE VOT NULE NU INTRĂ ÎN CALCULUL  
VOTURILOR VALABIL EXPRIMATE**

### **Excepții:**

- *In situația în care ștampila „VOTAT” a depășit limitele patruleterului, dar opțiunea alegătorului este evidentă.*

### **Se poate contesta identitatea unui alegător ?**

Da, se poate contesta identitatea persoanei care se prezintă la vot de către candidați și alegători. În asemenea cazuri, identitatea celui în cauză se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace. În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare îl oprește de la vot pe alegătorul contestat, consemnează faptul într-un proces verbal și sesizează autoritățile polițienești.

### **Când poate fi suspendată votarea ?**

- Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice. Suspendarea nu poate depăși o oră și este anunțată prin afișare la ușa localului de vot cu cel puțin o oră înainte. Durata tuturor suspendărilor nu poate depăși două ore.
- În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și toate lucrările biroului electoral rămân sub pază permanentă, iar membrii biroului nu pot părăsi sala de votare în același timp.
- Persoanele care au dreptul să asiste la votare nu pot fi obligate să părăsească sala de votare pe timpul suspendării operațiunilor.

### **Cum se atribuie mandatul ?**

- Primarii și președinții consiliului județean se aleg din primul tur de scrutin. Este declarat ales primar candidatul care a întrunit cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.
- În caz de balotaj se organizează un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur (24 iunie 2012) la care vor participa doar candidații care se află în această situație.

## **ATENȚIE !**

- **În cazul în care situația de balotaj intervine între 2 candidați la funcția de primar, între care urmează să se desfășoare turul al doilea de scrutin, iar unul dintre aceștia decedează, renunță sau nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a fi ales, nu vor mai avea loc alegeri, biroul electoral de circumscripție declarându-l primar pe celălalt candidat.**

## **Ce fapte aduc atingere exercitării drepturilor electorale ?**

### **CONSTITUIE CONTRAVENȚII URMĂTOARELE FAPTE:**

- Refuzul de a permite accesul membrilor biroului electoral al secției de votare, candidaților, persoanelor acreditate potrivit legii, precum și reprezentanților mass-mediei români și străini. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 600 de lei la 1000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către polițiști.
- Refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și împrejurimi. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 2200 lei la 3000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către polițiști.
- Încălcarea de către președintele biroului electoral al secției de votare a prevederilor articolului 89 din Legea 67/2004 republicată. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către președintele biroului electoral de circumscripție.
- Întocmirea proceselor-verbale cu încălcarea prevederilor articolului 90 din Legea 67/2004 republicată. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către președintele biroului electoral de circumscripție.
- Părăsirea de către membrii biroului electoral a localului secției de votare înainte de stabilirea rezultatului alegerilor și de semnarea procesului-verbal. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către președintele biroului electoral de circumscripție.
- Continuarea propagandei electorale după încheierea campaniei electorale potrivit dispozițiilor articolului 61 din Legea 67/2004 republicată, prin lansarea, afișarea sau distribuirea materialelor electorale de orice tip precum și sfătuirea alegătorilor, în ziua votării, la sediul secțiilor de votare sau în perimetrul prevăzut de lege (500m) să voteze sau să nu voteze anumite partide politice, alianțe politice, alianțe electorale. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către polițiști.
- Purtarea pe durata votării de către membrii biroului electoral al secției de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către președintele biroului electoral de circumscripție.
- Absența nejustificată a președintelui, a locțiitorului acestuia sau a membrilor birourilor electorale, stabiliți potrivit prevederilor prezentei legi de la activitatea acestora. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei.
- Refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor legale. Această contravenție se sancționează cu amendă de la 1400 lei la 2000 de lei.

- Refuzul nejustificat de a înmâna buletinul de vot și ștampila de votare alegătorului înscris în listă, care prezintă actul de identitate, precum și înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate.

#### **CONSTITUIE INFRAȚIUNI URMĂTOARELE FAPTE:**

- Înscrierea cu știință în copia de pe lista electorală permanentă sau în copia de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu sunt înscrise în lista electorală permanentă sau în lista electorală complementară constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.
- Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi. În cazul în care prin fapta descrisă anterior s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care a produs una dintre următoarele consecințe: pierderea unui simț sau a unui organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slujirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 ani la 10 ani. Tentativa se pedepsește.
- Violarea prin orice mijloace a secretului votului de către membrii biroului electoral al secției de votare ori de către alte persoane constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. Tentativa se pedepsește.
- Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în timpul campaniei electorale, precum și în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat pentru funcția de primar, consilier sau de președinte al consiliului județean, precum și primirea acestora de către alegători constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Aceeași pedeapsă se aplică și persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează de mai multe ori în ziua alegerilor. Tentativa se pedepsește.
- Tipărirea și utilizarea de buletine de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine față de cele votate de alegători, falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale, precum și utilizarea unui act de identitate nul sau fals constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani. Tentativa se pedepsește.
- Atacul prin orice mijloace asupra localului secției de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale, ruperea sigiliilor constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 7 ani dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă. Tentativa se pedepsește.
- Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, precum și utilizarea urnei speciale în alte condiții decât cele prevăzute la articolul 87 din Legea 67/2004 republicată constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. Tentativa se pedepsește.
- Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani. Aceeași pedeapsă se aplică și persoanelor care transportă urna specială fără a face parte din biroul electoral al secției de votare. Tentativa se pedepsește.
- Votarea de către o persoană care nu are drept de vot, precum și votarea de mai multe ori în ziua alegerilor constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Tentativa se pedepsește.